

Dato 22. maj 2014

Dokument 14/04289
Side

Renholdelsesordning ved banegård og Station.

I brev af 20. marts 2014 har I - i forlængelse af brev af 11. februar 2014 fra Kommunen - anmodet Vejdirektoratet om at tage konkret stilling til en række forhold vedrørende Kommunens renholdelsesordning, der omfatter renholdelse af fortovet på en række ejendomme ved og omkring banegården samt Stationen.

I har oplyst, at:

- I siden juni 2012 har gjort Kommunen opmærksom på, at der eksisterer aftaler, der regulerer renhold ved Stationen og banegården
- disse aftaler har eksisteret siden 1896¹ mellem Staten/Statsbanerne (nu DSB og Banedanmark)
- da disse aftaler regulerer forholdet vedrørende renhold omkring de to pågældende stationer, er disse stationsområder ikke omfattet af Kommunens generelle fortovsrenholdelsesområde.

Herudover har I stillet spørgsmål om størrelsen på renholdelsesafgiften samt renholdelsesniveauet.

Vi må ud fra ordlyden af jeres brev forstå jeres henvendelse som en klage over kommunens afgørelse om (fortsat) at lade fortovsarealerne på de to pågældende stationsområder være omfattet af kommunens renholdelsesordning, jf. renholdelseslovens² § 10.

Vores afgørelse

Vi kan ikke tage stilling til jeres klage.

¹ Afløst af Teknisk Overenskomst af 1904.

² Lovbekendtgørelse nr. 1103 af 16. september 2010 om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje (med senere ændringer).

Kommunens brev af 11. februar 2014 er ikke en forvaltningsretlig afgørelse, men er alene et brev (en konstaterende retsakt), der redegør for ejerskabet i forhold til opkrævningen (for renholdelsesordningen), herunder med kort, der illustrerer, hvor DSB er ejer i forhold til den kommunale fortovsrenholdelsesordning. Dette understreges af kommunens brev af 7. april 2014, hvori den har oplyst, at der fortsat ikke er truffet endelige afgørelser omkring de i denne sag omhandlede fortovsarealer.

Hertil kommer, at vi ikke kan tage stilling til fortolkning af de mellem Staten og Statsbanerne (DSB og Banedanmark) indgåede aftaler og overenskomster om renhold. En sådan fortolkning ligger uden for vores kompetence som klagemyndighed.

Baggrund

Kommunen er vejbestyrelse for kommunens offentlige veje (incl. fortove m.m.), jf. vejlovens³ § 2, stk. 5 og 6.

Kommunen har i 2012 i medfør af renholdelseslovens § 10 overtaget vintervedligeholdelses- og renholdelsesforpligtelsen på en række fortovsarealer ved banegården og Stationen. Dette er sket pr. 1. januar 2013 efter forudgående partshøring. Forud har kommunen måttet trække en række afgørelser om overtagelse af renholdelse tilbage på grund af manglende iagttagelse af formalia.

Baggrunden for overtagelsen af renholdelsen skyldes kommunens fokus på renholdelse af de centrale/indre bydele som følge af det stigende affaldspres fra udeliv og besøgende.

Under behandlingen af nærværende sag har Kommunen i brev af 7. april 2014 oplyst, at der fortsat ikke er truffet endelige afgørelser omkring de i denne sag omhandlede fortovsarealer. Sagerne er derimod fortsat under behandling. Kopi af brevet er vedlagt.

Hvad Vejdirektoratet kan tage stilling til

Vejdirektoratet kan som klagemyndighed alene tage stilling til lovligheden (retlige spørgsmål) af kommuners afgørelser på renholdelseslovens område. Dette fremgår af renholdelseslovens §§ 19 og 19a, jf. vejlovens § 4, stk. 1.

Vi kan således tage stilling til afgørelsens lovlighed, men ikke til kommunens skøn inden for lovens rammer.

Vi kan således ikke tage stilling til det rimelige eller hensigtsmæssige i en kommunes afgørelse efter lovens § 10 om at overtage – og i dette tilfælde fortsætte/opretholde – en renholdelsesforpligtelse.

Vi kan heller ikke tage stilling til kommunens skøn om omfanget og karakteren af renholdelsen, herunder hvordan den skal tilrettelægges.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011 om offentlige veje (med senere ændringer).

Vi kan endvidere tage stilling til, om kommunen i forbindelse med afgørelsen har overholdt almindelige forvaltningsretlige regler, herunder bestemmelser i forvaltningsloven⁴, i forbindelse med en afgørelse truffet efter vejlovgivningen, men ikke til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Endelig ligger det uden for vores kompetence – som klagemyndighed – at tage stilling til privatretlige spørgsmål, ex. fortolkning af aftaler, overenskomster, deklarationer, servitutter mv. Og det uagtet, at aftalerne m.fl. er indgået mellem to offentlige myndigheder.

Renholdelseslovens regler om renholdelse af offentlige veje

Det påhviler kommunen at sørge for snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse på kommunevejene og de offentlige kommunale stier, medmindre disse forpligtelser er pålagt ejere af tilgrænsende ejendomme. Det fremgår af renholdelseslovens § 2, stk. 1, § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet bestemme, at ejere af ejendomme, der grænser til en kommunevej eller offentlig sti i by eller bymæssig bebyggelse, skal rydde fortov eller sti langs med deres ejendom for sne, træffe foranstaltninger imod glat føre og renholde fortov eller sti. Det fremgår af renholdelseslovens § 5, stk. 1.

Kommunen kan fastsætte nærmere bestemmelser om udførelse af disse pligter, jf. lovens §§ 11-13.

Kommunen kan bestemme, at de forpligtelser, den har pålagt grundejerne efter lovens § 5, stk. 1, skal udføres af kommunen for de forpligtede grundejeres regning. Dette fremgår af renholdelseslovens § 10.

Vintervedligeholdelsesloven indeholder ikke bindende regler om, hvordan udgifterne skal fordeles eller opkræves mellem de vedligeholdelsespligtige, jf. § 10, jf. § 5, stk. 1, ligesom loven heller ikke indeholder regler om størrelsen på udgifterne, der kan opkræves.

Vores vurdering

Forudsætninger for behandling af en klage og hvad vi kan tage stilling til

For at vi kan tage stilling til en klage, skal der være tale om en forvaltningsretlig afgørelse, det vil sige en afgørelse, hvor kommunen i forhold til en bestemt adressat eller en afgrænset kreds af adressater ensidigt fastsætter, hvad der er eller skal være ret i det konkrete tilfælde.

Som hovedregel er en konstaterende retsakt – ex. fremsendelse af faktuelle oplysninger – ikke en forvaltningsretlig afgørelse. En konstaterende retsakt kendetegnes ved, at den ikke skaber, ændrer eller ophæver retsforhold, men blot fastslår, hvad der også før afgørelsen var gældende. Den ændrer således ikke på rettigheder og pligter, som borgeren havde før meddelelsen.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014.

Vi kan således ikke tage stilling til konstaterende retsakter.

Endvidere kan vi ikke tage stilling til forhold, som der endnu ikke er truffet afgørelse om og som fortsat er under behandling i kommunen.

Et eksempel på en afgørelse efter renholdelseslovens bestemmelser vil være kommunens beslutning om konkret at overtage renholdelsen fra de forpligtede grundejere, jf. renholdelseslovens § 10, jf. lovens § 5, stk. 1.

En efterfølgende udmøntning af overtagelsen af renholdelsen vil derimod være omfattet af kommunens skøn, idet renholdelsesloven, herunder bestemmelsen i § 10, ikke indeholder nærmere bestemmelser om, hvordan en sådan ordning skal tilrettelægges og udføres.

Det vil derfor være inden for kommunens skøn, hvordan og i hvilket omfang en sådan renholdelsesordning konkret vil skulle udmøntes, herunder hvordan indsatsen skal prioriteres og i hvilken rækkefølge.

Dette skøn kan Vejdirektoratet – som klagemyndighed – ikke tage stilling til, jf. ovenfor.

Bestemmelsen i renholdelseslovens § 10 hviler på den forudsætning, at vejbestyrelsen (kommunen), der overtager grundejernens forpligtelser efter lovens § 5, alene opkræver udgifterne til det udførte samt eventuelle administrative udgifter i forbindelse hermed.

Bestemmelsen indeholder dog ingen regler om størrelsen på de opkrævede udgifter, og om hvordan disse bør afspejles i kvalitetsniveauet af renholdelsen.

Dette er således ligeledes et forhold, som er omfattet af kommunens skøn, og som vi – som klagemyndighed – ikke kan tage stilling til.

Den konkrete sag

Kommunens brev af 11. februar 2014 er hverken i indhold eller ordlyd udformet eller indrettet som en afgørelse om overtagelse af renholdelsen efter lovens § 10 eller om andre forhold efter renholdelsesloven.

Der er derimod alene tale om et brev, der redegør for kommunens opfattelse af ejerskabet til adresserne, S Plads 2, V 2, B gade 20, B gade 24 samt G gade 50. I dette tilfælde mener kommunen, at det er DSB, der er ejer af de pågældende arealer.

I det andet afsnit i kommunens brev bliver der alene redegjort for, hvordan kommunen opkræver og udsender ejendomsskattebilletterne. Ejendomsskattebilletten bliver altid sendt til den tinglyste ejer – både af en grund eller en bygning på lejet grund. Dog kan den godt omdirigeres til administrator, lejer m.m. I det konkrete tilfælde sender kommunen breve vedrørende fortovsrenholdelsesordningen som udgangspunkt til ejendomsadministrator. I modsat fald bliver de sendt til den tinglyste ejer.

Sådanne faktuelle oplysninger er ikke en forvaltningsretlig afgørelse, men derimod en konstaterende retsakt. Dette understreges af kommunens brev af 7.april 2014, hvori den har oplyst, at sagen om de i denne sag omhandlede fortovsarealer fortsat er under behandling.

Fortolkning af aftaler

Vi kan som nævnt ovenfor ikke tage stilling til privatretlige spørgsmål, herunder fortolkning af indgåede aftaler, overenskomster, servitutter mv.

Vi kan derfor ikke tage stilling til fortolkning af de siden 1896/1904 mellem Staten og Statsbanerne (nu DSB og Banedanmark) indgåede aftaler/overenskomster om renhold mv., herunder rækkevidden af disse. Og det uagtet, at aftalerne er indgået mellem to offentlige myndigheder. Det ligger uden for vores kompetence som klagemyndighed.

Spørgsmålet om fortolkning af de pågældende aftaler er et privatretligt spørgsmål aftalparterne imellem og må ved fortsat uenighed mellem disse parter i stedet for indbringes for og afgøres af domstolene.

Vores afgørelse

Vi kan ikke tage stilling til jeres klage.

Kommunens brev af 11. februar 2014 er ikke en forvaltningsretlig afgørelse, men er alene et brev (en konstaterende retsakt), der redegør for ejerskabet i forhold til opkrævningen (for renholdelsesordningen), herunder med kort, der illustrerer, hvor DSB er ejer i forhold til den kommunale fortovsrenholdelsesordning. Dette understreges af kommunens brev af 7. april 2014, hvori den har oplyst, at der fortsat ikke er truffet endelige afgørelser omkring de i denne sag omhandlede fortovsarealer.

Hertil kommer, at vi ikke kan tage stilling til fortolkning af de mellem Staten og Statsbanerne (DSB og Banedanmark) indgåede aftaler og overenskomster om renhold. En sådan fortolkning ligger uden for vores kompetence som klagemyndighed.

Klage over fremtidige afgørelser

Når kommunen har truffet afgørelse efter renholdelseslovens § 10, vil en sådan afgørelse kunne påklages til Vejdirektoratet. I den forbindelse er der en klagefrist på 4 uger fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt, jf. vejlovens § 4, stk. 3.